

TELEFON.TELGRAF.HABERLERİ

Başvekilin beyanatı

(Başı 1 Incide) «X»

dinin de ihtiyacı kâfi gelmediğini göstermekte ve ona çare bulmak ta hükümete düşmektedir, ve bu teşkilât ta işe hazır olmanın unurlardan vücude geldiği için muhterem arkadaşım Rana Tarhanın işaret ettikleri gibi aksaklıklar görülmektedir. Tabii bunlar yeni girdiklerinden bu işlerin safahatını yavaş yavaş öğrencekler ve bu işlere yavaş yavaş alışacaklardır. Bu arada bazı fenalıklar olursa bittabi bunlarda genelî olarak telmencektir. Bu nokta nazardan daha herhangî bir müşkülât tasavvur etmem. Fakat teşkilât bugün lâzımdır, kurulmakta ve yapılmakta nihayet kütlenin menfaati icabındandır. Yalnız, evvelce de arzettiğim gibi kemmi yetten ziyade keyfiyete verdiğim kıymetten ve sözden dönmüş değilim. Daima onun üzerindeyim. Fikrim şudur: Bugün harbin başladığı gündenberi yaptığımız tecrübelerle görüyoruz ki devlet teşkilâtı «a» dan «z» ye kadar baştanbaşa bu memleketin ihtiyacile telif edilebilecek şekilde tebdil edilebilir. Bu teşkilâtı behemal yenileştirmek mecburiyet vardır. Fakat bu gün görgülü ve işe yarar birlerce memur ordu safından serfilî hizmet almış olmalarının da, bu kararın tatbiki için bizi biraz daha tenmî ile harekete mecbur ettiğini gözünde bulundurmamak lâzımdır. Fakat fikrimi bilmiyorum, izah edilebilir mi? Şimdiki şekli kalır, kanbunur üzerine bir kanbur daha ilâve edilir. Hayır efendiler, ikisi birden amelî olur, çıkarır, atılır.

Ücretlilerin maaşa geçmesi meselesi; kanun hazır. Bütün devlet teşkilâtında ve mülhak bütçelerde cenabi kadınlarla evli ancak 150 kadar memur vaziyettedir. Bunların hukukî bakiyetini tektir ile meşgulim. Bunu hallettikten sonra heyeti umumiyesini huzuruna getireceğim. Aynı zamanda, bu kanunda ilerde herhangî bir şekilde böyle bir vaziyet karşısında kalmamak için kati hükümler koymak karardayım.

Devlet mübayaalarından bahsettiler. Devlet mübayaaları hemem hemem ehemmiyetli kısmı doğrudan doğruya bir merkez rapetilmiş vaziyettedir. Memleket haricinde vakı olan mübayaat, hatta ticaret eliyse dahi, ancak devlete mal edilmekte ve maliyetli füzünden ihtiyacı olan dairelere tevzi olunmaktadır. Memleket dahilinde ordu ve halkın ihtiyacını temin eden mübayaat tamenamı Toprak Ofisi vasıtasile yapılmaktadır. Üzerinde herhangi bir mutavassatı verilmemektedir. Amma bazı yerler olağüstü ki, bunlar gayet uzaktadır, bunlar istisna teşkil ederler, bunlar hakkında aynı şekli tatbik etme imkânı yoktur.

Tesellüm işi, henüz doğrudan doğruya ait olduğu daireler tarafından yapılmaktadır. Burada bilhassa şunu tebarüz ettirmek isterim ki hakikatan tesellüm işi için yeni bir teşkilât ihtiyacı vardır. Ancak evsafı: taayyün etmiş mevaddı, Ticaret Vekâleti veya diğer kanallarla tedarik ettiğimiz mali devlet kanalı ile vermek üzere ve onları maliyeti üstünden veriyoruz.

Satın alma işleri: Satın alma işleri ya doğrudan doğruya ticari birlikleri, yahut resmen tanınmış müesseseler vasıtasile yapılmaktadır. Ticaret Vekâleti bu tarzda karar vermiştir. Maafih bu meselemin üzerindeyiz. Haricden ismarlanan mübayaatı birleştirerek, satın alırken resmî müesseselerle ticari birlikleri taviz ederek bunları en salim bir şekilde yapmak karardayım ve tatbikata da geçmiş bulunmaktayız.

En mühim dava, arkadaşımın en son mevzuabası ettikleridir. Billi-yorsunuz ki arkadaşlar bilz ancak harbin istilazın ettiği teşkilât ve tatbikata 1940 senesinde başladık ve bu teşkilâtı kademe kademe ihtiyacı gösterdiği lüzum ve nisbet derecesinde ilerlettik. Binaenaleyh tedbirlerin küll halinde olmaması ve birden alınmaması tabiidir. Yavaş yavaş başladık, tedbirleri de kademe kademe aldık. Bu tedbirleri küll haline getirmek için verdiğimiz salâhiyetleri istinad ederek mütemadiyen tahsis ettik. Bugünkü vaziyette dahi teşkilâtın ne kadar mühim ve yorucu olduğunu yakından biliriz. Bu işlerin gün geçtikçe daha ziyade tekemmülle gideceğini görüyoruz. Meselâ, ana ihtiyacı maddeleri fiyatlarının müstakkar bir hale gelmesi için çalışıyoruz ve bugün bu mesele son safhasına gelmiştir. Muhtelif maddelerin fiyatlarını tahline ve tesbit, mümlirât kararları halinde ilân edilmektedir. Fakat bunlar hakikatte umumî bir fiyat politikasının tedricî bir surette tatbiki ifade etmektedir. Biz bunları birer birer veriyoruz. Doğrudur. Fakat beyeri umumi arzımızın daha evvel Ticaret Vekilî arkadaşımın bir hususî ichtimada arzettiği vehile, bir seviyeye getirmeğe çalışıyoruz ve bütün bu fiyatları behemehal sabit bir hadde

tutmak için karar vermişizdir ve bu kararın üzerindeyiz. Binaenaleyh Berç Türkler arkadaşımın, Toprak Mahsulleri fiyatına zam hakkında söylemiş olduğu söze hükümet namına, biz iştirak etmiyoruz. «Başladığımız tektikat mübteke üzerindedir. Yakından bundan mübteke neticeler alacağımızı ümit ediyoruz. Bunun haricinde, sinai istihsal, toplama, fiyatlandırma, dağıtma hususlarını da gözünde tutuyoruz. Bu hususta icabederse vesika usulüne de gideceğiz ve lâzım gelen bütün tedbirleri alacağız. Bunun üzerinde çalışmaktayız.» Zannederim arkadaşlarımızın tatmin edecek şekilde maruzatı bulundurm.

Ali Rana Tarhan «İstanbul» — Teşekkür ederim.

Başvekil Dr. Refik Saydam - devamlı - gerek İzzettin Çalışlar gerek Halil Menteşe arkadaşımın

sözlerine vekil arkadaşlarımız lâzım gelen izahatı arz ederler. Maruzatım bundan ibarettir. «Alkışlar»

Başvekil Dr. Refik Saydam, propaganda meseleleri ve bir propaganda vekâleti teşkilî işle kâğıt mevzuuna temas eden Cavid Ural «Niğde» ye karışık olarak da şunları söylemişlerdir:

Devlet teşkilâtının çok muntazam olmasına taraftarım. Fakat yeniden bir propaganda vekâleti teşkiline taraftar değilim; bir. «Doğru sesleri» İkincisi kâğıt meselesinin temini. Kitap, risale, mecmua, gazete, hepisi Matbuat umum müdürlüğüne devredilmektedir. Oradan alınacak. Bunun haricindeki kâğıtlarla bittabi Matbuat umum müdürlüğü meşgul olmayacaktır. Onun için bu hususta bir Koordinasyon kararı hazırlanıp çıkarak birer çıkarılır.

MECLİS MÜZAKERELERİ

(Başı 1 Incide) W

Grup Reisi Rana Tarhan bazı millî dileklerde bulunmuş ve bunu takiben söz alan General İzzettin Çalışlar bilhassa Ziraat, Nafia ve Ticaret Vekâleti tekliflerini az bulduğuna, vekâletlerin mufraşt ve harcarlar fasıllarının çok olduğunu söylemiştir. Berç Türkler işe Milli Müdafaadan başka vekâletlerin bütçelerinde tasarruf yapılabileceklerini belirtirler demistik ki:

«Vekâletler ikinci plândaki işlerini pek âla harp sonuna bırakabilirler. Resmî devlet dairelerinde fazla memur kullanılmaktadır. Bütçe baktığımız zaman bu sene yalnız Başvekilin bütçesinde bir tasarruf yapıldığına şahit oluyoruz. Bunu işi bir falihayır addediyoruz. Maliye Vekâleti tükenecek kaynaklarla sahip olamadığına göre, bütçede tasarruf yapılmıya dikkat etmelidir. Bugün yalnız kahraman ordumuzun her türlü ihtiyacı temin edilmektedir.»

Bundan sonra Berç Türkler, geçen sene kış için İstanbul belediyesinin tedbir almadığına işaret ederek Ticaret Vekâletinin esnaftan yardım görmediğini, muhteliflerle mücadele etmek zorunda kaldığını 500 bin liralık bir şirketin bir milyon lira kâr ettiği hükümet tarafından neye el kondu ise onun ortadan kalktığını, işe işlerinde çok dinlemiş müşavirlerin fikirlerine müracaat edilmesini, hükümet hür bir gıda olan ekmeğin için haricden arpa ve buğday getirmesi söylemiş ve sözüne şöyle devam etmiştir:

«Son zamanlarda haricden memleketimize çok miktarda seyyah geliyor. Oteller bunlarla dolup taşmaktadır. Biz bu adamları beslemeye mecbur muyuz? Bunu önlemek için hükümet tedbirler almaldır. Ayrıca köylünün mahsul fiyatlarını arttırmak lâzımdır. Diğer taraftan hükümet Çocuk Esirgeme Kurumuna yardım ederek, bu müessesenin her zavallı çocuğa iyilik etmesini temin etmelidir. Ayrıca eskiden beş kuruşa çıkarılan mangel kömürünün niçin 12 — 15 kuruşa çıkarıldığını bir türlü anlamamaktayım.»

Berç Türkler, orman yangınları, nın çoğaldığına işaret ederek seyyah doktorların köy köy dolmasını ve çok şhhati üzerinde tedbir alınmasını teklif etmiştir.

Halil Menteşe bu sene mahsulün iyi olduğundan bahsederek hükümetin pazar nizamını kurmasını, bunun köylü için hayati bir mesele olduğunu, sermayenin iş, alım ve emläke yatırıldığını, umumi harpte olduğu gibi hususî ehliyet ve sermayelerin işler bir hale getirilmesini, işçi seviyesinin yükseltilmesini söylemiştir.

General Naci Erdeniz bu teklifine tegekkür ettikten sonra kanun müzakeresine geçmiştir.

Başvekilât Matbuat Umum Müdürlüğü bütçesi müzakere edilirken söz alan Cavid Ural, propagandanın bir devlet işi olduğuna işaret ederek demistik ki:

«Propagandanın gerek tarihte, gerek zamanımızda oynadığı rolü hepimiz biliriz.

Yirminci asrın en büyük bir ihtilâl olan Kemalizm, propaganda ile muvaffak olmuştur. Bugün Bolşeviklerle Nasyonal Sosyalizmi, yerd, gökte birbirini yemeye uğraştıran propagandadır. Harbin en büyüğü cephe gerisinde yapılmaktadır. Rejimler birbirlerini yıkmak için arkadaşlaşıyorlar. Bugünkü dünyamızın yarın ne vaziyet alacağını hiçbirimiz bilmiyoruz. Belki yarınki ihtilaller bu harp günlerini göğde bırakacaktır. Devletler yabancı propagandalardan kendilerini muhafaza etmek istiyorlar. Bugün Resmî propaganda teşkilâtımız yalnız Basın vekâleti bağı Matbuat Umum Müdürlüğüdür. Mesajını takdirle karşılamakla beraber, kâfi bulmamaktayız. Evvelâ dinam müdürlüğünü salâhiyetleri azdır. Unutmamızı hay-

ranlıkta karşıladığımız Başvekilimizin propaganda işlerle yakından alakadar olmasına imkân var mıdır? Kendisinden tefferatla uğraşmasını istemeğe hakkımız yoktur. Ayrıca propaganda teşkilâtımız dağıktır. Bütçesi azdır. Bunu bir Vekâlete kadbederek bu işlerle münhasıran bir Vekil uğraşması daha çok faydalı olur. Yarnı bugünden düşünmek mecburiyetindeyiz.

Cavid Ural, bundan sonra kâğıt işlerine temas etmiş, hükümetin haricden kâğıt getirip getirmemek hususunda ne düşündüğünü sormuş, bütçündeki işlerini matbuat Umum Müdürlüğüne devrinin sözleşmesi.

Söz alan Başvekil Dr. Refik Saydam, Propaganda Vekâleti teşkiline taraftar olmadığını, gazete kâğıtlarının Matbuat Umum Müdürlüğüne devredilmesi bundan önceki kararlarla de matbaalara ait kâğıt işleri Ticaret Vekâletinin meşgul olacağını söylemiştir.

Buna cevap veren Nakîye Elgün ve Bayan Fakihi, gerek Çocuk Esirgeme Kurumunun, gerekse Maarif Cemiyetinin yapmış olduğu işleri birer birer anlatmışlar ve umumi heyet bu beyanatları tasvip etmiştir. Bugün Biylik Millet Meclisi, Riyasetiülhürum, Divanı Muhasabat, Başvekilât, Devlet Şurası, Matbuat Umum Müdürlüğü, İstatistik Umumi Müdürlüğü, Devlet Meteoroloji İşleri umum müdürlüğü, Diyanet işleri reilâli ve Maliye Vekâleti bütçelerini müzakere ve aynen kabul etmiştir.

Bugün Meclise gelen evrak arasında Milli Müdafa Vekâletine 942 mali yılı için, bütçesine ilâveten 120 milyon liralık fevkalâde tahsisat ilâhiyası da vardır.

Büyük Millet Meclisi yarın saat 14 de toplanacaktır.

Rus - Alman harbi

(Başı 1 Incide) «=»

ermeden evvel sahile yakın noktada devriye gezen ve Rus kitaları na top çeşisi ile yardımda bulunan bir harp gemisi Alman tanklarının hücumuna uğramıştır. Geminin dümen motoru ve kazanları hasara uğramış ve gemi olduğu yerde kalmış. Da topçular bütün mürtebatın filikalar tarafından kurtarıldıkları ana kadar ateşe devam etmişlerdir.

Moskova, 25 (A.A.) — Sovyet tebliği eki:

Harkof İstikametinde düşman piyadesi çok pahalıya mal olan ağır kayıplar sonunda hatlarımızın bir köşesini delmeye muvaffak olmuşlardır. Kuvvetlerimiz yan taarruzlarla düşmanı püsürktürmüşler ve ağır kayıplar verdirmişlerdir. Almanlar 750 ölü bırakmışlardır.

Londra, 25 (A.A.) — Dün gece nesredilen Sovyet başkomutanlığının tebliği, Harkof cephesinde Rusların taarruzi hareketlere ve ilerlemelerine devam ettiklerini söylemektedir.

Vefat

Selânik bankierlerinden Şerhuf Mehmet Kapaner kerimesi ve Maruf Zade Hasmet bey haremî ve bütün ticarî Şefik Rifat İnşeli kayınlı Bayan Safnaz Berkel vefat etmiştir.

Genazesi bugün saat 1 de Şişide Kâğıtkâh sokak Karlo Amancık Apartmanının 7 numaralı dairelerinden kaldırılarak namazı Teşvikiye camisinde âle edildikten sonra Asri mezarlığa gömülecektir.

Maliye Vekilinin beyanatı

(Başı 1 Incide) //

ki, içinde bulunduğumuz şartlar altında devlet hizmetlerinin en büyüğü olan millî müdafaaya ihtiyacı en büyük olduğu ehemmiyet verilmiş ve geçen sene de arzetmiş olduğum gibi bu hizmetlerin, umumi vaziyetin her türlü inkişaflarını karşılamaya müsait bütün tedbirleri alabileceğimizi bir durumda bulundurmamız için hiç bir fedakârlıktan kaçınılmamıştır.

Yüksek Meclisin de malûmu olduğu üzere, millî müdafaanın harza ait normal ve devamlı hizmetleri dışında tedbirler alması için, umumi vaziyetin inkişaf tarzına ve bununla muvazil olarak alınan bu tedbirlerin şümül ve ehemmiyeti derecesine bağlı bulunmakta ve fevkalâde tahsisat şeklinde tedricen verilmektedir. Binaenaleyh millî müdafaaya tahsisatının önümüzdeki sene varacağı yekûnu şimdiden kestirmek mümkün değildir. Maafih bu hususta bir fikir vermek için şunu arz edeyim ki 1941 yılında millî müdafaaya masrafları ortalama olarak günde bir milyon lira tutmuş bulunuyor. Buna fevkalâde tahsisat hakkındaki maruzatıma tekrar dönerek üzere şimdilik adı bütçenin masraf kısmına dair izahata geçeceğim.

Masraf bütçesi: 1942 mali yılı bütçesinin masraf kısmı 354,316,918 lira olarak tesbit edilmiş bulunmaktadır. Hükümetçe takdim edilmiş olan bütçe lâihasının hazırlanması sırasında ancak sekiz aylık tahsilât rakamları elde bulunuyordu. Varidat tahminleri de rakamları ve önümüzdeki sene için yeniden konulması düşünülen fevkalâde vergi ve zamlardan alınabilecek varidat miktarına göre hesaplanmış, masraf bütçesi yekûnu da bu tahmin neticelerine uygun olarak bağlanmış idi. Lâihayın encümünde teklifi henüz bitmeden 1941 yılının 11 aylık tahsilât rakamları belli olduğundan varidat tahminleri bu rakamlara göre yeniden gözden geçirilmiş ve hükümetin tahmininden 10,239,000 lira fazla bir yekûnu varılmıştır. Bu sayede, bütçenin hazırlanması sırasında mevzuatın muhafazası zaruretile nazara alınmış veya sonradan meydana çıkmış bazı ihtiyacların da karşılanması mümkün görülerek bu hususta encümünde izahat verilmiş ve kabulü muvafık görülenlerin tahsisatı da ilâve edilmek suretile masraf bütçesinin umumi yekûnu demin arzettiğim miktarda balığ olmuştur.

1941 bütçesine nazaran mevzuatı bahis olan 84 buçuk milyon lira fazlağın muhtelif bütçeler arasında tevzi şekli izahatı geçmeden evvel ne gibi hizmetlere tahsis edileceği hakkında toplu bir fikir vermeyi faydalı buluyorum.

Farkın 33 milyon lirası umumi muvazeneye dahil teşkilâtı ait masraflar ve ücretlere yapılan fevkalâde zamlara ve yine bu zamlar fevkalâde hususî idare ve belediyelerle bir kısmı mülhak bütçeli dairelere yapılmış kabul olunan yardımlara aittir.

12,600,000 lirası muhtelif borçların faiz ve amortismanları karşılığı, 9 milyon lirası muhtelif müesseseler ve teşekküllere sermayelerine mahsuben veya yardım şeklinde olmak üzere tahsis olmuştur.

Geriye kalan 30 milyon lira da devairin muhtelif ihtiyacları ile sene içinde kabul buyrulan müteferrik kanunların istilazın ettiği karşılıklara ayrılmıştır.

İşte 1942 bütçesindeki fazlağın hizmet itibarıyla belli başlı tahsis edildiği yerler bunlardır ibarettir. Şimd bu farkın bütçede itibarî tevzi şekline ait maruzatıma geçiyorum.

24 milyon lira millî müdafaaya grup bütçelerine ilâve edilmiştir. Bunun mühim kısmı tayinat, yem ve melbusat gibi esasî tertiplere yapılan ilâvelerdir.

Millî müdafaaya grup bütçeleri umumi yekûnunun bu suretle yükselmesi yeniden alınacak bir çok malzeme ve teçhizat talebini millî müdafaaya teşkilâtının dolayısıyla artan nazari ihtiyaclarını karşılamayı temin edilecektir.

Maliye bütçesindeki fazlağın 6,675,000 lirası Sümerbank Etlubank ve Ziraat işletmeler kurumu bank ve Ziraat işletmeler kurumu sermayelerine mahsuben bu dairelere verilecek meblâğ karşılayacaktır.

6,150,000 lira maaş ve ücretlere yapılan fevkalâde zam dolayısıyla hususî idare ve belediyelerle bir kısmı mülhak bütçelere verilecek olarak konulmuştur. 1,500,000 lira muhtelif yardımlar karşılığıdır. 941 bütçesinde mevcut tahsisat ilâveten muhtâk köylülere toprak tevzi işleri için 365 bin ve yüksek meclisin üzerinde alâka ile dur-

duğum illî emlak tamiir işleri için de 700 bin lira konulmuştur.

Dünyum umumi bütçesindeki farkın 10 milyon lirası fevkalâde tahsisat karşılıklarından doğan borçların faiz ve ifa karşılığına ait fasla konulmuş ve bu suretile mevzuabâhî fasladaki tahsisat 35 milyon liraya çıkarılmıştır.

«2672.000» lira muhtelif borçların 1942 taksitleri karşılığı olarak tertiplerine ilâve edilmiştir. «4.100.000» lira da zat masraflarına yapılan fevkalâde zam karşılığıdır. Bu bütçeye ait arzettiğim bu zamların bir kısmı bazı tertiplerde yapılan tasarrufla karşılanmıştır.

Memleketin dahill emniyet ve asayişle alakalı hizmetleri ihtiva eden Dahiliye, Emniyet, Jandarma, Gümrük muhafaza teşkilâtı için bu dairelere bütçelerine «7.426.000» lira ilâve edilmiştir.

Başta hastahaneler ve sıhhi müesseseler ihtiyacı olmak üzere Şihhat ve İçtimai Muavenet bütçesine «3.022.000» lira konulmuştur.

Maarif bütçesine 1942 mali yılı için yapılan zam «9.000.000» lirayı geçmektedir. Bunun «1.721.000» lirası köy enstitüleri kanununun tatbik ve eğitimler teşkilâtı karşılığıdır. «3.911.000» lira kanunu geçen sene kabul buyrulan teknik öğretim işleri, maaş ve ücret fevkalâde zamları ve muhtelif ders ücretleri için verilmiştir. Bütçümün fakülte ve mekteplerde diğer kültür müesseselerinin gitmekte artan ihtiyacı karşılamak için ilâveten 1 milyon 690 bin lira tahsis edilmiştir. «1.169.000» lira da sene içinde Maarife devrolunan yüksek mühendis mektebi ve teknik okulların Nafia bütçesinden nakledilen tahsisatıdır.

Son senelerin bütçeleri karşılaştırdır devlet hizmetleri arasında en çok ve en seri inkişafın Maarif üzerinde olduğu görülür. Bir taraftan devletin bu işlere verdiği ehemmiyeti, diğer taraftan halkımızın Maarif mevzuuna gösterdiği ilahiyatı belirten bu vaziyet cidden iftiharaya değer.

Nafia bütçesinin umumi yekûnundaki fazlağın geçen seneye nazaran «1.499.000» liradan ibaret görülmektedir. Fakat demin arzettiğim gibi Yüksek Mühendis mektebi ve teknik okullu tahsisatı Maarif bütçesine nakledilmiş ve bir seneye mahsus bazı hizmetleri de tahsisatı tenzil edilmiş olduğundan hakiki zam miktarı 3.570.000 lirayı bulmaktadır. Bunun «1.661.000» lirası şose ve köprüler inşaatı tertibine ilâve edilmek suretile bütçede bu işlere ait tahsisat miktarı «8.000.000» liraya çıkarılmıştır. Geriye kalan «1.909.000» lira, bütçede tahsisatı «400.000» lira ilâveten «700.000» liraya ilâğ edilen Ankara kanalizasyon tesisi ve İstanbul üniversite inşaatı başta olmak üzere muhtelif Nafia ve İmar ihtiyaclarına tefrik edilmiştir.

Ziraat bütçesine «1.603.000» lira zam yapılmıştır.

Masraf bütçesi hakkındaki maruzatım burada bitiyor. Şimdi müsaadenizle varidat bütçesine geçeceğim.

Varidat bütçesi:

1942 mali yılı varidatı 394.328.000 lira tahmin edilmiştir. Biraz evvel arzettiğim gibi, hükümet lâihasının daki varidat tahminleri, o zaman elde bulunan sekiz aylık tahsilât rakamlarına ve yeniden konulmuş düşümlü vergi ve zamlara istinad etmekte idi. İlk teklifi on aylık tahsilât üzerinden yapan ve nisan gayesi itibarıyla ilk aylık tahsilât neticeleri elde edildikten sonra bunları bir kerre daha gözden geçiren encümün hükümetin tahminine nazaran 10 milyon 239 bin liralık bir fark bulunmuş ve bunda hükümetle de mutabık kalmıştır.

Diğer taraftan şimdiki kadar adı bütçenin varidat menbaları arasında bulunan tütün, tuz ve ispirtolu fakalim müdafaaya vergileri Milli Müdafaanın fevkalâde tahsisatına karşılık tutulmak üzere adı bütçeden çıkarılmıştır.

Bu arzettiğim esaslara göre, yapılan tasarruflar neticesinde mevcut varidat menbaları ile yeni vergi ve zamlardan mürekkep olmak üzere önümüzdeki sene varidatı «394 milyon 328 bin» lira tahmin edilmiş bulunmaktadır.

Vergi zamları, umumi surette 1940 ve 1941 yıllarında kabul buyrulanlar gibi, hayvanlar vergisi, dam gası, posta nakliyat rasimleriyle muşaf ve muhtelif maddelerle istihlak meyle ve ihtiyat vergilerine taalluk etmektedir. Gerek zam mevzuatının seçilmesinde gerek zam nisbetinin son iki senelik tecrübenin verildiği neticeler de gözönünde tutularak bugünkü vaziyete göre mümkün olan ve memleketin iktisadî faaliyetini tazyik etmeyecek esaslar dahilinde kalmıya azami derecede dikkat edilmiştir. Şeker istihlak vergisine yapılan zam, dört ay kadar evvel seker fiatlarını yükseltmesinden mütevellit hasılatların bir kısmının tevcihî hasılatların bir kısmının tevcihî olarak hazineye alınmasından ibaret olup seker fiyatlarının yeniden arttırılmasına sebep olmayacaktır.

Bilvessile şunu da arz edeyim: Şeker fiyatına yapılmış olan zam dolayısıyla mevcut stoklardan alınması lâzım gelen «1.293.000» lira resin farkından «3.500.000» lirası fakir ve

ruhan tahsisat yekûnu 101,514,000 liradan ibaret bulunduğuna göre, önümüzdeki mali yıl başında müdafaaya tahsisatı 221,514,000 liraya balığ olacaktır ki, gegen sene bu suretile hiç defa verilmiş olan miktardan 60,519,000 lira fazladır. Şurasını hemen ilâve edeyim ki millî müdafaanın senelik ihtiyacı miktarı, maruzatımın başında da temas ettiğim gibi, umumi vaziyetin inkişafı seyrine tabii olarak alınması lüzumlu görülecek tedbirlerin şümül ve ehemmiyet derecesine bağlıdır. Nitekim 1941 mali yılı başında da adı ve fevkalâde olarak millî müdafaaya verilen tahsisatın yekûnu 161 milyondan ibaret iken sene içinde zaman zaman kabul buyrduğunuz kanunlarla ve esasen müdafaaya hizmetlerini tahsis edilmiş olan tıksarraf bonoları hasılatı ile bu tıksarraf 361,271,000 liraya balığ olmuştur.

Kezâlık muhtelif kredilere mahsuben temin edilmekte olan bütçem ve teçhizat bedelleri de bundan ayrılır. Bu maruzatım sülh ve emniyetin korunması yolunda bütün memleketçe gösterilen hasasiyetin ve katlanılan fedakârlığın derecesini tebarüz ettirmeye kâfidir, zannederim. Müdafaaya tedbirlerimizin bir milyarı olan bir fedakârlıklar daima, vaziyetin istilazı ettiği azami derecede olmuştur. Söylemeye lüzum yoktur ki bütün bu maruzatım maddi tedbirler ve fedakârlıklar mevzuundadır. Yoksa memleketin emniyet ve istiklali düşüncesinin etrafında toplanan mânevi kuvvetlerin ve fedakârlıkların yekûnu hepimiz ve herkeze bilr ki hudutsuz ve ölçsüzdür.

Şimdi müsaadenizle tedavilideki evrakı nakdiye bakişne geçiyorum. Bu mevzuada geçen sene bilhassa karşılıkların maliyeti ve nisbatı bakımından mahiyetli olduğu takdirde fedakârlıklar mevzuundadır. Yoksa memleketin emniyet ve istiklali düşüncesinin etrafında toplanan mânevi kuvvetlerin ve fedakârlıkların yekûnu hepimiz ve herkeze bilr ki hudutsuz ve ölçsüzdür.

Cumhuriyet Merkez bankasının son neşredilen halklık vaziyet cetveline göre tedavilideki evrakı nakdiye bakişne 592 milyon liralık banknotu bulunmakta idi. Aradaki farkı teşkil eden 363 milyon lira miktardaki tezarıydın sebepleri şöylece izah olunabilir.

Bir kerre her şeyden önce piyasada mübadele ve ölçü vasıtası olarak evrakı nakdiyeye olan ihtiyaç bakımından senelerce evvel kâfi gelen miktarın azalması kalmıyarak memleketin iktisadî inkişafı ve millî gelir ile mütenasiben bir tezarıydı irae etmesini tabii görmek ve memleketin iktisadî inkişafı muvazil giden devlet bütçesinin 50 - 60 milyon lira içinde bulunduğuna zamanla 400 milyon liraya yaklaştığı bu zaman arasında bir fark bulunmasının zarurî olduğunu kabul etmek yerinde olur. Tezarıydın bir kısmının da fevkalâde vaziyet dolayısıyla iktisadî şartlarda husul bulunan gayri tabiiyetleri ileri geldiği görülmektedir.

Bu beyanattan sonra Maliye Vekili 1936 ve 1940 mali senelerinin kati neticelerini bildirmiş ve cumhuriyet maliyesinin 1939 senesinde harp dolayısıyla varidat bütçesinde husule gelmiş olan 89 milyon liralık açığı kapanmış olmasına rağmen 1940 yılı varidat bütçesinin 5,0 milyon lira varidat fazlaşla kapandığını ve 1939 mali yılında 1940 mali yılına girerken 54,6 milyon nakid devrolduğuna haide 1940 dan 1941 e girerken 81,3 milyon lira nakid devrolmuş olduğunu bildirmiştir.

Maliye Vekili sözlerine devamla demistik ki:

Hazine vaziyeti:

Yüksek Meclisin Cumhuriyet maliyesine ana prensip olarak koyduğu ve zaman zaman kendini gösteren iktisadî veya siyasi buhranlara rağmen daima tabiiyete muvaffak olduğu denk bütçe esasının mesut neticesi olarak senelerdenberi devam eden tediyet intizamının, hazine kredisini gün geçtikçe daha çok kuvvetlendirdiğini her bütçe münasebete tekrar ve teyid edilebilecek maliyetler için, büyük bir iftihar vesilesidir.

Maliye Vekili Fuat Ağralı bundan sonra, çıkarılan hazine bonolarının çok kısa bir zamanda satılmış olmasına halkın Cumhuriyet hazineşine göstermiş olduğu itimadı tebarüz ettirdiğini bildirmiştir.

VEFAT

Devlet Demiryolları Hareket reisi Şefik, emekli şavvati albayı Refiğ'in valdeleri, Stad spor gazetesi muharrirlerinden Vedat Etenselin büyük annesi Bayan

BEHIYE ETENSEL

vefat etmiştir.

Kendisi bugünkü salı günü Usküdar, İmrahordaki hanesinden kaldırılarak öğleyin enaze namazı Doğancılar camisinde kıldıldıktan sonra Şehitlikte aile kabristanına defnedilmiştir. Çelenk getirilmemesi rica olunur.

BAŞMAKALEDEN DEVAM

Bütçe ve Para

(Baş 1 ncide) (+)

Para'nın başlıca anahtarı olan buğday fiyatının en yüksek bir dereceye çıkarıldığı farzedelim. Devletin en çok parayı ordu için ekmeğe alması sarfedildiği ve halkın bütçesinde de ekmeğe masrafı çok yer tuttuğu için yüksek fiyatı karşılamak üzere devletin daha çok gelir temin etmesi, tedavülde olan paranın çoğaltılması lazım gelecek. Bu para bolluğu da paranın satın alma kudretini bir kat daha düşürecek. İhtiyaç kudreti kafi geldikten sonra elinize geçen paraya ister yüz, ister bin, ister milyon adı takılsın, karnınızı doyurmaz. Böyle bir enflasyon bir memleket içinde türlü türlü buhranlara, muvazenesizliklere, içtimai haksızlıklara yol açar. Bu itibarla aranacak çarenin fiyatları miktarca yükseltmek yolunda değil, ihtiyaç kudretini yükseltmek ve fiyatları ahenk ve muvazene temin etmek yolunda olması lazımdır.

Yarın tedbirlerle ve hükümetin tek başına uğraşması bu derdin çaresi bulunamaz. Bozulan muvazene el birliğine yeniden kurmak gerektir. Halkı sırdaş haline koymak, emniyetini kazanmak ve umumi menfaatle, hususî menfaatleri bir hizaya getirmek ilk şarttır.

Hükümet, bilenlerle danışmanın ve iş adamlarıyla ve halkla iş birliği kurmanın yolunu bulmaya daha fazla kıymet verilmelidir. Vakıf, vakit şu veya bu daire tüccarı çağırıp konuşmuş, fakat sonra yine kendi bildiğini okumuştur.

Bir İktisat Fakültesi temiz var, Fakültenin vazifesi yalnız talebe okutmak değil, memleketin iktisadi gidişi için bir tetkik yeri hizmeti görmektir.

Fevkalâde iktisadi şartlar karşısında fakülte ile danışarak, tutulan yolun mânevî mesuliyetine iktisat mütehassıslarımız ortak edilsin, mahsul vesaire hakkında vilâyetlerimizden gelen ve umumi bir ölçüye uymayan malûmat İstatistik Umum Müdürlüğünün süzgeci ve tenkidinden geçtikten sonra kullanılsın, başka memlekelerin tecrübelerinden daha iyi ders alınsın, maksada her halde daha uygun bir yol tutulmuş olurdu.

Bütçe müzakere edilirken, bütün bu düşüncelerin zihninden geçmesi çok tabiidir. Çünkü bütçenin bir mâna ifade etmesi ve bunun tesiri altında dönen iktisadi hayatın istikrar kazanması için paranın sabit bir ölçü haline gelmesi ve fiyatları ahenk ve muvazeneye varılması mutlaka lazımdır.

Memleketi bu gayeye vardıracak yol da, mutlaka iktisadi mânasıyla emniyetten, bilenlerle danışmaktan ve iş hayatı ve halkla şuurlu, iş beraberliğinden geçer.

Ahmet Emin YALMAN

Lise ve orta okullarda dersler kesildi

Lise ve orta okullarda dersler dün kesilmiştir. Yarın bütün mekteplerde eleme imtihanlarına başlanacaktır.

Ayrıca, yarın mektep muallimleri İstanbul Kız Lisesinde bir toplantı yaparak imtihan vaziyetleri üzerinde görüşeceklerdir.

Radyo

BUGÜNKÜ PROGRAM SABAH

7.30 Program, saat ayarı - 7.33 Müzik: Karışık program (Pl.) - 7.45 Ajans - 8 Müzik: Senfonik parçalar (Pl.) - 8.15-8.30 Evin saati.

ÖĞLE

12.30 Program, saat ayarı - 12.33 Müzik: Şarkı ve türküler - 12.45 Ajans - 13 - 13.30 Müzik: Şarkı ve türküler programının devamı.

AKŞAM

18 Program, saat ayarı - 18.03 Müzik: Radyo salon orkestrası - 18.45 Müzik: Eski mesire şarkıları - 19 Konuşma (Dertleşme saati) - 19.15 Müzik: Türküler - 19.30 Saat ayarı ve ajans - 19.45 Serbest 10 dakika - 19.55 Müzik: Kan to ve oyun havaları - 20.15 Radyo Gazetesi - 20.45 Müzik: Bestekâr şarkıları (Pl.) - 21 Ziraat takvimi - 21.10 Müzik: Violonsel soloları: Edip Sezen - 21.30 Konuşma (İktisat saati) - 21.45 Müzik: Klasik Türk müziği programı. (Şef: Mes'ud Cemil) - 22.30 Saat ayarı, ajans ve borsalar - 22.45-22.50 Yarınki program ve kapanış.

Askerî durum

Yazan:

İhsan BORAN

(Baş 2 ncide) (—)

mal verilemez. Zaten Almanlar da İzyum'da Doneç nehrini geçtiklerini ve buradaki nehre dayalı Rus cephesini yardıklarını hâlâ bildirmemişlerdir. Belki Harkof cennubundaki cepheye yapılan yarma taarruzla Almanlar mevzilerinde muannidane müdafaa yapan bazı Rus birliklerini — açıkları küçük cepeler sayesinde — kuşatmışlardır. Gerek Alman tebliğindeki ve gerekse Vişinde çıkan haberi şimdilik ihtiyatla karşılamalıdır.

Ruslara göre, Harkof cephesinde Rus ordusu Alman mukabil taarruzunu kırmakla meşguldür. İzyum bölgesindeki cepheye Rus kataları Alman mukabil hücumlarına karşı inatla çırpışmaktadır. Anlaşıyor ki, Almanlar İzyum'da Rus cephesini henüz yaramamışlar ve kuşatma hareketine geçememişlerdir. Yine hatırlatalım ki, tekml Doneç cephesinin aşağı yukarı ortasına düşen İzyum bu büyük muharebenin mihrak noktasıdır. Burada Rus cephesi yarılırsa, Rusların Bılgorod — Harkof arasındaki cephesi bir kuşatmaya maruz kalacak ve belki de bu cephedeki Rus kuvvetleri sarka doğru çekilemeyeceklerdir.

İşte bu sebepledir ki Ruslar İzyum'da inatla çırpışıyorlar ve Alman yarma taarruzunu kırmaya gayret ediyorlar. Hatta son Rus tebliğine göre, Mareşal Timochenko, Harkof cephesinde tekrar taarruza geçmiştir; Ayrıca İzyum — Bravenkova istikametinde de ilerlemesi muhtemeldir.

Doneçte başlayan muharebe, başlıca tank, zırhlı birlik, topçu ve tayare gibi silâhların aşağı yukarı denk hale geldiğini göstermektedir. Almanlar Rus taarruzunu durdurmak için iki hafta kadar uğraştılar, ve şimdi 4—5 gündenberi mukabil taarruzda bulundukları halde stratejik bir netice alamamışlardır. Bu vaziyeti geçen yaz muharebelerle mukayese edersek, Rusların şimdi daha iyi harp ettiklerine ve kendilerine daha çok güvendiklerine hükmetmek lazım gelir. Rusların taarruza çok yer vereceklerini bu sütunlarda defaatla yazdık; yeni muharebeler Rus müdafaasının taarruza çok beslenmesini göstermektedir.

Anadoludan ses

(Baş 2 ncide) (X)

latmaya başlarken yüzündeki çiçekbuzukları çiçekler gibi güzelleşir:

Yaylânın kuzusu koçtan seçilmiz Otun yemlik suyu göçme içmiz Camdan vazgeçilir Karstan geçilmez

Ağam burdan geçer yolu silanım.

Birakin başınızın dertlerini, ruhunuzun kaygılarını... Katın gönlünüzü görünmez sürüsüne. Yaylı yayla gezdürsün... Fakat ne fayda ki, o, yeni dünya sevk ve hamlesini bilmeyen, kendi içine kapanıp, öteki dünyadan birşeyler umarak avunmaya koyulan halk ve derviş zihniyetinden haber verir:

Solar akar harkın harkın Felek döndürüyor çarkın. Bu dünyada evim barkım Kurdum diyen yalan söyler

Sabahtan akşama kadar bir yığın otun başında avare ve ezgi pinkeleyen Gülistan! böyle dünyasından geçmiş, başkalarını da vazgeçirmeye sürükleyecek şeyler söylemekten ne çıkacak? Ne gün hangi halk sairi, bize yeni dünyamızın sevkini ve hamlesini müjdeleyecek? Biz gülistanımızı bu dünyada, bu toprakta kuracağız. Bu yurt gülistanının tarhlarından biri başında memnun ve mes'ut gülümseyen, türküler yakan ve destanlar dinlen bir Gülistan görmek isterdim seni... Fakat hangimiz, yıllarca peşine düşüp kulluk ettiğin Çildirli aşık «Senlik» ustan gibi senin gönlünü çelmesini, seni yeni birşeylere inandırmasını bilecek? Hangimiz onun gibi:

Çildirli Senlik'in sevda kasnında Uryan gönlüm gezer abdal postunda

Kahve ocağında peyke üstünde Yorgansız, döşeksiz yatar giderim

demesini ve dediğini yapmasını bilecek Hangimiz senin gibi halis müritler bulup, onun gibi gerçek sevgilerle dolup bu yayla köylerinde, bu halk arasında, yüksünmeden, yılmadan, garip, sameden dolaşabilecek?

Hangimiz:

Usanmaz aşıkım ölkü kasnında Uryan gönlüm gezer halkın postunda

Kahve ocağında peyke üstünde Yorgansız, döşeksiz yatar giderim

diyecek ve yapacak?

Behcet Kemal Çağlar

Devlet Demiryolları İlanları

Muhammen bedeli (750) lira olan iki adet sıcak su için elektrik motorlu Santrifuj tulumba tesahhüdünü ifa edemeyen müteahhidi nam ve hesabına (11/6/1942) perşembe günü saat (14.30) on dört otuzda Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından pazarlık usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (112) lira (50) kuruşluk katı teminat ve kanunun tayin ettiği vesailerle birlikte pazarlık günü saatine kadar komisyon müdrecatları lazımdır.

Bu işe ait şartneler komisyonun parasız olarak dağıtılmaktadır. (5830)

Dağıtma Ofisi Umum Müdürlüğünden:

Dağıtma Ofisi Merkez kadrosu için 100 - 260 lira ücretli memuriyetlere müsabaka ile memur alınacaktır.

Müracaat edeceklerin memurun kanununun 4 üncü maddesiyle tayin olunan vasıfları haiz olmaları şarttır.

Yüksek İktisat ve Ticaret tahsilini bitirmiş olanlarla Ticaret Hseleri mezunları, resmî ve hususî İktisat, Ticaret, Maliye ve Sanayi müesseselerinde vazife görmüş olanlar ehliyetlerine göre tercihan alınır. Bu gibiler 3656 ve 3659 numaralı kanun hükümlerine göre ve Millî Koruma kanununun 6 ncı maddesiyle tasrih olunan mütesep hakları mahfuz olarak tayin olunurlar. Müracaatlar Ankara'da Dağıtma Ofisi Umum Müdürlüğüne ve taşrada vilâyet işe müdürlüklerine yapılmalıdır. Müsabaka imtihan günleri ve şartları ayrıca ilân edilecektir.

<3773> <5800>

Maarif Matbaası Müdürlüğünden:

Tahmini fiatı Tutarı %75 pey
Nevi Kilo Kuruş Lira K. akçesi L. K.

Siyah illüstrasyon boyası 500 240 1200 00 90 00

Yukarıda cins ve miktarı yazılı siyah illüstrasyon boyanın ağık eksiltmesi 1 haziran 1942 tarihine müsadif pazartesi gün 11 de yapılacaktır. İsteklilerin muayyen saat ve günde pey akçeleri birlikte Maarif Matbaasında bulunmaları ve şartnamesi Müdürlükten parasız olarak verilir. (5614)

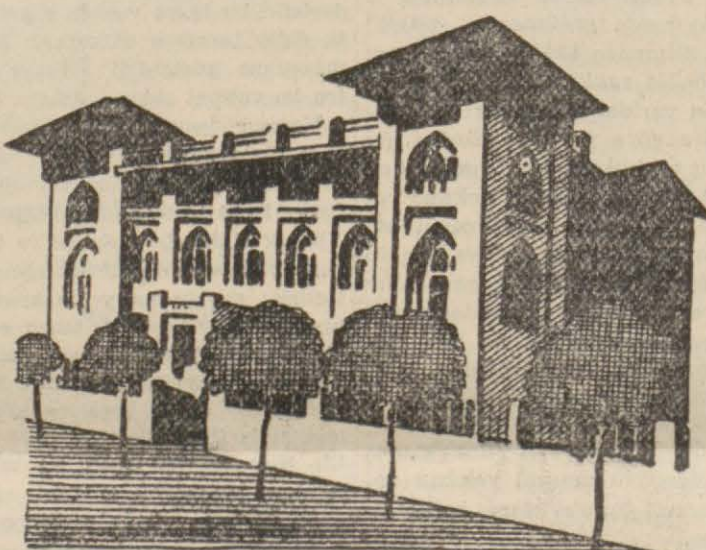
Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası

Kuruluş tarihi: 1888. — Sermayesi: 100.000.000 Türk lirası

Şube ve ajans adedi: 265.

Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri.

Para biriktirenlere 28.000 lira ikramiye veriyor.

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 adet 1.000 liralık	4.000 lira	100 adet 50 liralık	5.000 lira
4 » 500 »	2.000 »	120 » 40 »	4.800 »
4 » 250 »	1.000 »		
40 » 100 »	4.000 »	160 » 20 »	3.200 »

DIKKAT : Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmüşyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kurallar senede 4 defa, 11 mart, 11 haziran, 11 eylül, 11 Birincikânunda çekilecektir.

Bir memur telgraf direğinden düşerek yaralandı

Beyoğlu postanesinde hat baktı. memur Nuri, Maslak yolunda hat direğinden düşerek yaralanmış, hastaneye kaldırılmıştır.

İnciri fazla fiyatla satmış

Mıstırcıların kapısının karşısında incir satan Hamit Zengin adında bir adam, inciri fazla fiyatla sattığından 2 numaralı millî koruma mahkemesi tarafından 25 lira para cezasına ve bir hafta müddetle dükkânının kapatılmasına mahkûm olmuştur.

Kokmuş pastırma satan manav

Heybeliada'da manav Hüseyin Ünal, kokmuş pastırma satmaktan suçlu olarak 8 inci Asliye ceza da sorguya çekilmiş ve 3 gün hapse ve beş lira para cezasına mahkûm olmuştur.

Sabıkalı bir hırsız üç seneye mahkûm oldu

Nişantaşında Ömer adında birinin evini soyarak çaldığı eşyaları birlikte yakalanan sabıkalı lardan Niyazinin, dün 8 inci Asliye ceza da duruşması yapılarak 3 sene ağır hapse mahkûm olmasına karar verilmiştir.

Denize düşen polisin cesedi bulundu

Bundan iki ay evvel Rumen vapuruna giderken Beşiktaşta motor. den düşen polis memurunun cesedi, Beşiktaş civarında bulunmuş. tur.

Askerlik İşleri

Beyoğlu Yerli Askerlik subesinden:

Yd. Dz. Gv. Tğm. 328 doğumlu Salihlîlî Rahmî oğlu Enver Tangör (940/6001) ve Yd. Top. Atğm. Mustafa oğlu İbrahim Tütmen (55698) niç acele subeye müracaatları ilân olunur. (7718/7793)

Yeni neşriyat:

Lokman Hekim

Dr. muallim Hafız Cemal Lokmanhekim tarafından neşredilen (Lokmanhekim) mecmuasının 36 ncı sayıs bir çok faydalı yazıları muhtevî olduğu halde çıkmıştır. Okuyucularımıza tavsiye ederiz.

Hem morfin kullanıyor hem eroin satıyormuş

Balatta eroinci Refik, kendisine morfin yaparken ve Fehmiye eroin satarken yakalanarak adliye teslim edilmiştir.

Bir hırsız yakalanarak Adliye verildi

Çoktanberi Caddesinin başında bir çok evleri soyan sabıkalı Avram, yakalanarak adliye teslim edilmiştir.

Bir eroin kaçakçısı yakalandı

Kadırgada Şehsüvar mahallesinde 68 numarada sabıkalı Serkizle, sabıkalı kulaklız Hamparsumun evi şüphe üzerine zabıtaca bnsılmış, Hamparsum penceresinden 100 gramlık eroin atarken yakalanarak adliye teslim edilmiştir.

RADYOLIN

İLE SABAH, OĞLE ve AKŞAM

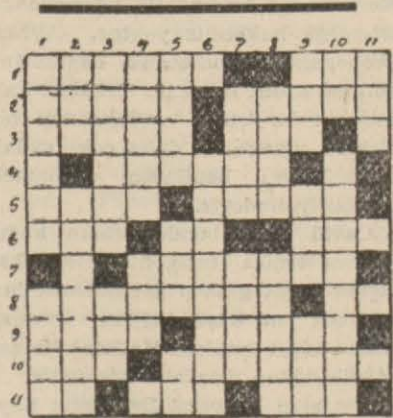
Her yemekten sonra günde 3 defa muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

Beyoğlu Vakıflar Direktörlüğü İlanları:

Semti	Mahallesi	Sokağı	No	Cinsi	Aylığı
Ortaköy	Ortaköy	Bahçe	17	Dükkân	7 lira
Galata	Kemankeş	6 ncı Vakıf han	36	Oda	5 »
			37,38		10 »
Kasmpaşa	Camiikebir	Orta	17	Kültibe	10 »
Şişli	Şişli	Mecidiyeköy	9,11	Garaç	31 » 80 Kr
Kabataş	Omeravni	Meb'usan	200	Dükkân	5 »
Galata	Yenicami	Mehmetali paşa han	30/3		24 » 75 »

Yukarıda yazılı gayrimenkullerin 31/5/943 günü sonuna kadar kiraya verileceklerinden 2/6/942 günü saat 10 da ihalesi yapılacaktır. İsteklilerine o gün saat 10 da Beyoğlu Vakıflar Müdürlüğü âkârat kalemine müracaatları. (5738)

BULMACA

Soldan sağa: 1 — Kendi işiyle

âlet; Bir peygamber, 2 — Sigaramızdan bir cins; Yanlış, 3 — Sonbahar; Zeybek büyüğü, 4 — Menfaat, 5 — Eşi olmayan yar; Bakıye, 6 — Mesru olmayan çocuk; Bacakta bulunur; İptidai bir taşıt, 7 — Anıstın, 8 — Bir çift küçük hikâye; Bir uzvumuz, 9 — Hallis; Ters; Davalacıronun başı, 10 — Yapma; Kahramanlık, 11 — Kil; Bir eğlence yeri, Şöhret.

Yukardan aşağıya: 1 — Ay ışığı; Ad, 2 — Babanın eşi, Ters;

bir arap harfinin küçüğü, 3 — Kâr; Yapma, 4 — Ek; Ceka, 5 — Ters; Yadeden; Kapının dörtte üçü; Kaba evet, 6 — Bir nevi baltalar, 7 — Kunduranın üstünü kapatan kap; Ters; Geçen harbin büyük bir meydan muharebesinin yeri, 8 — Tebîl felâketler; Harp, 9 — Bir edat; Hamam; Değnek, 10 — Sırt edatının kaba ve kıyası; Uyandırın, 11 — Gelecek.

EVVELKİ BULMACANIN HALLİ

Soldan sağa: 1 — Kaynana; Eti, 2 — Of; Eleme, 3 — Rekzedin; La, 4 — Ut; Amal; İlk, 5 — Mema; Pas, 6 — Di (id); (K) e d (i); El, 7 — Terk, 8 — Atan; Âlim, 9 — Kemeçeler, 10 — İp; Goril, 11 — Relives (selviler); Ne.

Yukarıdan aşağıya: 1 — Koruk; Zakir, 2 — Afet; Tepe, 3 — Dram, 4 — Nizami; Nevl, 5 — Em'a, 6 — Nedamet, 7 — Alelade; Ege, 8 — En; Ralos (solar), 9 — Em; İpekler, 10 — Tellâl; İrin, 11 — Aks; Um; Le.

BORSA

25 MAYIS 942

1 — Sterlin	5,24
100 Dolar	130,70
100 İsviçre frangı	30,365
100 Pezeta	12,9375
100 İsveç kronu	31,60

Türkiye İş Bankası A. Ş. den:

1 haziran 1942 pazartesi gününden itibaren şube ve Ajanslarımız gişelerinin aşağıdaki saatlerde açık bulundurulacağı bildiririz.

Adi günlerde: 9.30 - 12 ve 13.30 - 15.30
Cumartesi günleri: 9.30 - 11.30

ZAYI — Sümerbank Yerli Mallar Pazarları müessesesi toptan mağazalarından aldığım 7213 numaralı hesabı cari elzdanımı zayı ettim, yenisini alacağımın eskisinin hükümü yoktur.

Kocaeli Karasu kazası manifaturacılarından Kâmil Kavak.

Sahibi ve Neşriyat Müdürü
Ahmet Emin YALMAN
Vatan Neşriyat Türk Ltd. Şti.
Vatan Matbaası

TOPRAK EKİLİR
MAHSUL VERİR
KUMBARA BESLENİR
SAADET VERİR

Türkiye İş Bankası

Küçük tasarruf hesapları 1942 ikramiye planı

KEŞİDELER: 2 Şubat, 4 Mayıs, 3 Ağustos

2 İkinciteğrin tarihlerinde yapılır

1942 İKRAMIYELERİ

1 adet 2000 liralık	= 2000,—	lira	40 »	100 »	= 4000,—
3 » 1000 »	= 3000,—		50 »	50 »	= 2500,—
2 » 750 »	= 1500,—		200 »	25 »	= 5000,—
3 » 500 »	= 1500,—		200 »	10 »	= 2000,—
10 » 250 »	= 2500,—				